

Nyújtsd a kezed!

Dékity Márk „Nyújtsd a kezed...” / Marko Dekić Bodoljaš „Pruži mi ruku...” című – verseket, prózákat, műfordításokat tartalmazó –, sorban a hatodik önálló kötete a Croatica Nonprofit Kft. kiadásában, 2010 második felében jelent meg. A könyv szerkesztője, Gohér Krisztina, a Croatica Rádió munkatársa, a megzenésített versek kottáinak szerkesztője pedig Szallmer János volt. A műveket kísérő fényképeket, ifj. Kricskovics Antal fotóművész készítette.

A könyv életrajzi adatokkal indul, majd a következő versciklusokkal folytatódik: Barátaim, gyakran emlékezem reátok; Az én családom és Szeretett Bodolyám; Most néked dalolok, Asszony. Ezeket követik a prózai alkotások és a műfordítások: Josip Gujaš-Džuretin három versének horvát nyelvre ültetett változata, Berényi Mária (román), Koch Valéria (német), Kormos Alexander (szlovák), Gregor Papucsek (szlovák), Lucian Magdu (román), Hattinger Gábor-Hlebaško (ruszin), Skordilis Nakis (görög), Kondacs Pál (szlovák), Hrivnák Michal (szlovák) nemzetiségi szerzők, valamint Márai Sándor, Babits Mihály, József Attila, Petőfi Sándor, Dér Endre és Balatinác Jeromos műveinek horvát fordításai. Kottás anyagként a Megzenésített versek, s a szerzők jegyzéke zárja a kötetet.

Nyújtsd a kezed...

(Pruži mi ruku...)

Blazsetin Istoán barátomnak és költőnek

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy szorításom nyomai ereinkben keringjenek,
S lelkem üdvösségének hadd tegyek eleget,
Mennyire is vagy barátja és kedves a szívemnek.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy megnyithassam gitárom vízzugatját,
S szólaltassuk meg, néhány dalmát dal mellett,
Kedvencünket, „Bocsáss meg Apám...” melódiáját.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hadd halljam ölelésedben és érverésedben,
Hogy az azonos fajtájú gyermekek
Újra előbukkantak, madár szárnyreptében.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
S induljunk együtt, a „Napos mezőkre”,
Élvezzük a százsínűséget rejtegető kertet,
Hisz, az emberi jószándék, jellemző a költőkre.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy végigvezetgessen a kedves utcáson,
Slavonicán, Furkán, Betlemen, Bodolyán, s e mellett,
Kiflán, Tri-pupkán – dédanyáktól ránkmaradottakon.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Az édes „kaj”-t ünneplő „Gyökereknek”,
Lírád a muramenti mezőn, emlékművet
Emelni sejtett, a szerencsétlen szerelemnek.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy elevezhessünk gyermekkorunk csónakján,
A Ferenc-csatornán, Klágyán – s ahol lehetett,
Szenvedélyesen horgászni – a Budzsaki-Kisdunán.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy elvitorlázhassunk a „Nappal szemben”
És harsanjon a dal a szülői eresz felett,
S a régi szerelmeket feledje, mindkettőnkben.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Merüljenek fel az elvirágzott ősvények emlékei,
S a „bodolyai csatárlánc”-i győzelmet
Ünneplő rosszcsontúak, ábrázatainak képei.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Tudom, reánk nem illenek a babérkoszorúk.
A hangtalan, vígaszthatatlan sóvárgás mellett,
Csak zuhatagja mennyei gyermekkorunk.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Mint ahogyan a kedves gyermekeidet,
A „Szív a tenyéren”, szeretet első műveidet
Megálmodva szülted, és napközben védted.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy a barátság szelleme, kólónknak legyen éke,
Hogy szárnyaljon dalunk szélesebb láthatár felett,
S hogy ne múljon ki soha, a szerelem és a béke.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Az ékes Prnyávorból, nékem, Bodolyásnak,
Mint amikor az Adrián, a hajnalhasadás mellett,
Az utolsó pohár vörösbor, emeltük egymásnak.

Nyújtsd a kezed, szívélyes jobb kezedet,
Hogy szorításom nyomai ereinkben keringjenek,
S lelkem üdvösségének hadd tegyek eleget,
Mennyire is vagy barátja és kedves a szívemnek.

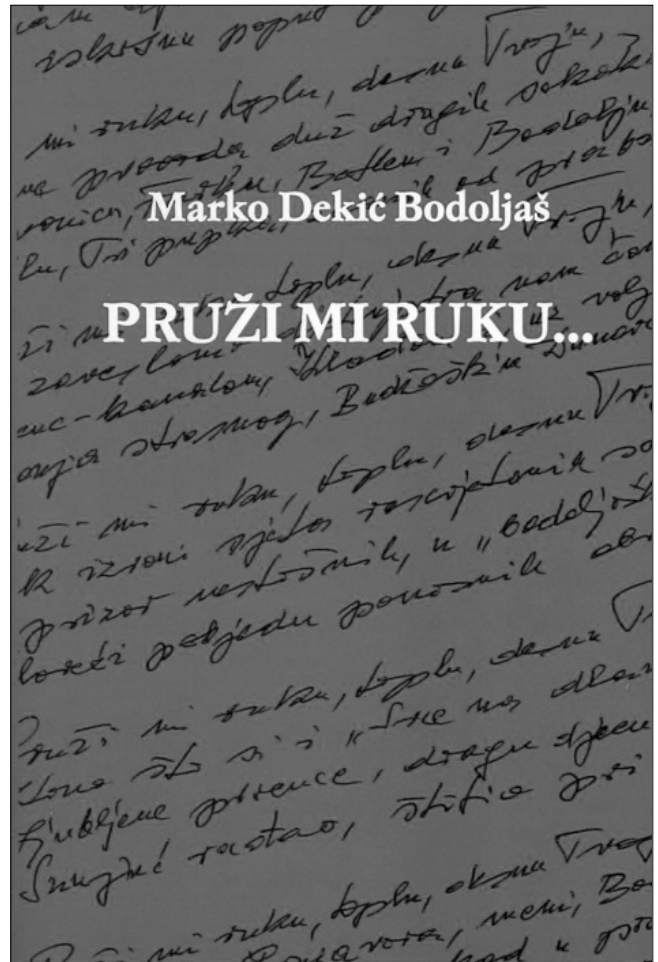
Ivus-bácsi

(Čika-Ivuš)

Gyurákovics Jánosnak

„Elnémúlt a vonó, elepedtek
a hegedű lágy hangjai,
elcsitult a dal az idős zenész ajkán...”
(Mándity Ly.)

A hajdani, ötvenháromban,
négyben, ötben, hatban,
s későbbben is,
amikor, mint tanítóképzőnk
látogatója
– Budapesten –
a „kulturcsoporttal”
– Bácskában turnézva –
Katymáron vendégeskedtem,
Krékittyel, Filipovittyal,
a zombori Petressel
és az almási Antunovittyal,
harmonikásokkal, pajtáskodva,
s a jóindulatú,
fejtől-talpig Bunyevácoknál,
Ádám-bácsi s Mándó anyusnál
tartózkodva, érzékeltem
Ivus-bácsi művészetének
zengzetes hangjait.
Testvéreivel: Máté – baszprímással,
Jószó – kontrással,
és Antus – nagybögőssel,
ők voltak a katymári tamburások
dinasztiájának,
a nevezett „Hamilék” bandája.
Ekkor még sejtésem sem volt,
hogy majd egyszer – gitárommal –
a madarasi harmonikás,
közismerten, a „Rigó”-együttesben,
megszólalok Ivus-bácsival.
Korai, göröngyös gyermekkora,
együtt csírázot
a tamburicával.
A legkedveltebb kincsét,
– nem Sztradivári kézműve –
gyakran, másokkal együtt,
jómagam is élveztem,
amely, besugározva szívét, s lelkét
és kacskaringós életösvényeit,
vezérlője volt,
a falusi zenésznek.
Csalogató és reptető szólamai
még ma is elragadtatottan keringenek
a szentai utcák hosszán,
a Kigyós felett és faluvégeken,
madarak röptében,
az estfalusi ősi harang jajgatásaiban,
emlékezve hangos jókedvekre,
dalokra, s tamburázásra,

a néhai „Lázó”
„Milánkov”, „Sklyicó”
és a „Fekete”-féle füstös,
veszekedésekkel és verekedésekkel
diszítgetett kocsmák közepette,
az éjjeli-nappali virrasztásokra,
hajnalhasadásokra, másnaposságokra.
Számos bunyevác:
Vujityék, Ispánovityék,
Vujkovék, Mamuzsityék
és más barátok, pajtások
lakodalmaira.
Nem, ez nem optikai csalódás,
Még ma is látom,
Emlékezetemben hordozom,
– a jóindulatú mosolyát,
az őszülő hajválasztékát
és pózának eleganciáját,
hallom tokája alatt
kesergő hegedűjét,
s ahogyan a jobb kézben lévő
vonója, finom,
virtuozitással ízlelgeti,
cirógatja, vékony húrjait –
a közkedvelt falusi prímásnak,
akit: Ivus-bácsinak hívnak.

Budapest, 2001